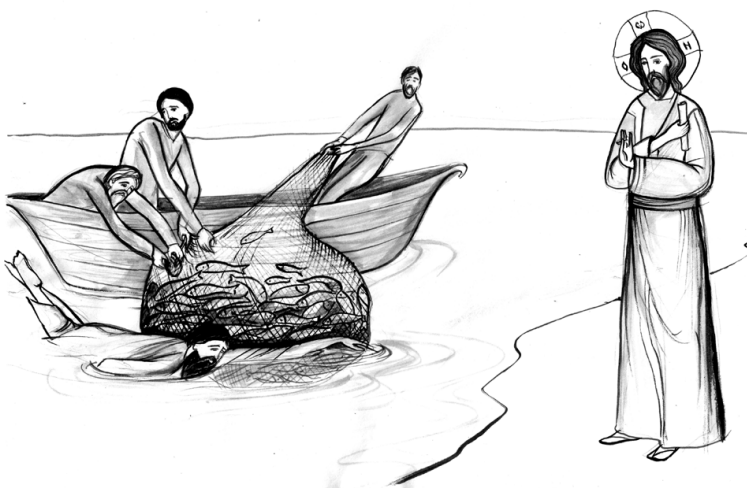


Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a optsprezecea după Rusalii



Grafică realizată de Miruna Nicolaev

Evangelhia duminicii

Pescuirea minunată (Luca 5, 1-11)

1. Pe când mulțimea Îl îmbulzea, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, și El ședea lângă lacul Ghenizaret,
2. A văzut două corăbii oprite lângă țărm, iar pescarii, coborând din ele, spălau mrejele.
3. Și urcându-Se într-una din corăbii, care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puțin de la uscat. Și, șezând în corabie, învăța, din ea, mulțimile.
4. Iar când a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mână la adânc și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți.
5. Și, răspunzând, Simon a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvântul Tău, voi arunca mrejele.
6. Și făcând ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejele.
7. Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât erau gata să se afunde,
8. Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos.
9. Căci spaima îl cuprinsese pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pescuitul peștilor pe care îi prinseseră.
10. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni.
11. Și trăgând corăbiile la țărm, au lăsat totul și au mers după El.

Din tâlcuirea Evangheliei

- Sfântul Vasile cel Mare -

Deci, dacă voim să străbatem fără de primejdie drumul vieții ce ne stă în față, dacă voim să înfățișăm lui Hristos sufletul împreună cu trupul, lipsite de rușinea rănilor pricinuite de diavol, dacă voim să primim cununile de biruință, trebuie să rostim neconținut, cu luare-aminte de jur împrejur, ochii sufletului nostru, să punem sub bănuială toate cele ce ne desfătează; să le îndepărtăm îndată; trebuie să nu ne lipim sufletul de nimic, nici chiar dacă aurul ar sta grămadă înaintea noastră și ar fi gata să ajungă în mâinile celor ce-l voiesc – că spune Scriptura: „Ca apa de-ar curge bogăția, nu vă lipiți inima de ea” (Ps. 61, 10) -, nici chiar dacă pământul ar odrăsli toată desfătarea și ne-ar pune la îndemână locuințe luxoase (că iarăși spune Scriptura: „Locuința noastră este în cer, de unde așteptăm Mântuitor, pe Hristos” – Filp. 3, 20), nici chiar dacă neconținut ne-ar sta în față petreceri, chefuri, beții și mese cu lăutari (că tot Scriptura spune: „Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune” – Eccl. 1, 2), nici chiar dacă ni s-ar oferi frumusețile trupurilor, locuite de suflete desfrânate (că spune înțeleptul: „Fugi din fața femeii ca din fața șarpelui” – Înț. Sir. 21, 2), nici chiar dacă ni s-ar pune la îndemână funcții înalte, conduceri de popoare, roi de însoțitori și de lingușitori, nici chiar dacă ni s-ar oferi tron înalt și strălucit, popoare și cetăți gata de bună voie să ne slujească și să ne supună nouă (că Tot trupul, spune Scriptura, este ca iarba și toată slava omului, ca floarea ierbii. Uscatu-s-a iarba și floarea a căzut” – Isaia 40, 7-8).

(continuare în paginile 3-4)

Mari personalități din Vechiul și Noul Testament (11)

Marti, 26 septembrie, Biserica Ortodoxă sărbătorește **Adormirea Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan.** Fiul lui Zevedeu și al soției acestuia Salomeea, era frate cu apostolul Iacob, ambii fiind galileeni. Cu excepția Evangheliei lui Luca și a cărții Faptele Apostolilor, Ioan este întotdeauna menționat împreună cu fratele său mai mare, Iacob. De remarcat este faptul că Ioan făcea parte nu doar din rândul celor doisprezece, ci și din grupul foarte restrâns, de numai trei ucenici, alături de Petru și de Iacob, grup rânduind anume de Iisus să fie martor la anumite evenimente de excepție.

Salomeea, mama lui Ioan și a lui Iacob, era verișoară cu Fecioara Maria, mama lui Iisus. Această relație de rudenie rezultă din Evanghelia lui Ioan care precizează că lângă crucea lui Iisus au stat patru femei: cele două Marii menționate și de Matei și de Marcu, mama lui Iisus și sora (verișoara) mamei Lui: „Și lângă crucea lui Iisus stăteau mama Sa și sora mamei Sale, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena (In. 19, 25).

Ioan a fost identificat ca fiind mai întâi ucenic al lui Ioan Botezătorul, deși numele său nu este menționat în acest sens. Ucenic al lui Ioan Botezătorul a mai fost și Andrei. Cei doi au fost îndemnați de Ioan Botezătorul să meargă la Iisus: „A doua zi iarăși stăte Ioan și doi dintre ucenicii săi; și privindu-L pe Iisus, Care trecea, a zis: «Iată Mielul lui Dumnezeu!» Și cei doi ucenici l-au auzit când a spus acestea și l-au urmat lui Iisus” (In. 1; 35-37).

Andrei a fost primul chemat de Iisus, apoi el l-a adus pe fratele său Petru. La rândul său, Ioan l-a adus pe fratele său Iacob. Dar chemarea celor doi s-a făcut direct de Iisus Care a zis: „Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni”» Și lăsându-și de-ndată mrejele, au mers după El” (Marcu 1, 17, 18).

Ioan și fratele său Iacob au fost numiți de Iisus „Boanerges” adică „Fiii Tunetului” (Marcu 3; 16, 17). Numele le-a derivat probabil din faptul că cei doi erau galileeni exaltați și impulsivi, al căror zel îmbrăca o formă încă indisciplinată, îndreptându-se uneori în direcții greșite (Luca 9, 49, 50).

Un alt exemplu, legat de caracterul vulcanic al celor doi frații se leagă de izbucnirea lor de revoltă după ce locuitorii unui sat samaritean au refuzat trecerea lui Iisus și a ucenicilor Săi prin satul lor (Luca 9; 25-26).

Ioan și Iacob erau ambițioși, or această ambiție trebuia să fie temperată de corecta înțelegere a naturii împărăției lui Iisus. Acest egoism

persistent, îngemănat cu dorința de a suferi pentru Hristos, fără a le păsa de ei înșiși, este demonstrat și în cererea lor, susținută și de mama lor Salomeea, de a li se promite întâietatea și privilegiul atunci când Iisus avea să-și instaureze împărăția: „Atunci s-au apropiat de El mama fiilor lui Zevedeu împreună cu fiii ei, închinându-se și cerând ceva de al El. Iar El le-a zis: «Ce voiești ?» Ea l-a răspuns: «Zi ca acești doi fii ai mei să șadă unul de-a dreapta și altul de-a stânga Ta întru împărăția Ta»” (Matei 20; 20, 21).

La acel moment, Ioan și Iacob nu știau că fericirea de apoi nu depindea de vreun fel de favoruri divine prestabilite, ci de credința, de faptele și de gândurile celor judecați. Numai în acest fel își puteau determina poziția meritată în împărăția cerurilor: „Eu nu pot să fac de la Mine nimic; judec după cum aud, și judecata Mea este dreaptă” (In. 5, 30), în sensul că faptele omului ajung în mâinile Tatălui, iar Acesta i le predă Fiului pentru judecată. La stânga se vor așeza caprele, iar la dreapta, oile (dreptii).

Ioan este menționat alături de Iacob și de Petru în trei ocazii importante din lucrarea mesianică a lui Iisus, ceilalți apostoli nefiind invitați.

Prima este cea a Învierii fiicei lui Iair (Marcu 5; 35-37), a doua împrejurare este Schimbarea la Față (Marcu 9, 2-4), în sfârșit a treia împrejurare este conferită de rugăciunea din Grădina Ghetsimani, după Cina cea de Taină (Marcu 14, 32-34).

Sfântul Evanghelist Luca relatează că Petru și Ioan au fost trimiși de Iisus să facă pregătiri pentru ultima masă de Paște (Luca 22; 7, 8). Interesant este faptul că în Evanghelia a patra, a lui Ioan, deși se face referire la fiii lui Zevedeu, nu este dat numele lui Ioan (Ioan 21; 1, 2).

În mod sigur însă Ioan este ucenicul „pe care Iisus îl iubea”, ucenicul care la Cina cea de Taină, și-a permis să stea cu capul pe inima Mântuitorului, într-un gest de supremă iubire: „Zicând acestea, Iisus s-a tulburat cu duhul și a mărturisit și a zis: «Adevăr, adevăr vă spun că unul dintre voi Mă va vinde». Atunci ucenicii se uitau unii la alții, nepricepând despre cine vorbește. Iar unul din ucenicii săi, cel pe care Iisus îl iubea, ședea la masă rezemat de pieptul lui Iisus” (Ioan 13; 21-23).

Fiind pe cruce, Iisus i-a încredințat-o pe mama Sa lui Ioan, înainte de a-și da sufletul în mâinile Tatălui: „Atunci Iisus, văzând-o pe mama SA și pe ucenicul pe care-l iubea stând alături, i-a zis mamei Sale: «Femeie, iată, fiul tău!» Apoi i-a zis ucenicului: «Iată, mama ta!» Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine”. „Iată mama ta!” este o dispoziție testamentară consemnată de însuși apostolul Ioan, cel căruia i se și adresa. De aici reiese limpede, împotriva ideii celor care cred că Iisus a avut mai mulți frați, că

Iisus era unicul fiu al Fecioarei Maria. După moartea unicului ei fiu, acesta rămânea fără nici un sprijin. Dimensiunea filială este dublată de cea spirituală, prin intermediul căreia Fecioara Maria („Eva cea nouă”) devine mama tuturor credincioșilor. Ioan este apostolul care, împreună cu Petru, a alergat la mormânt în dimineața Paștilor, fiind cel dintâi care a înțeles semnificația deplină a pânzei cu care fusese înfășurat trupul lui Iisus, pânză care era neatinsă, păstrând forma materiei, dar în care trupul nu se mai afla.

Marele Apostol al iubirii, Ioan, a dat dovadă de multe calități de excepție, între care și aceea de a fi fost primul apostol care L-a recunoscut pe Iisus Cel înviat: „*Atunci ucenicul acela pe care-l iubea Iisus i-a zis lui Petru: «Domnul este!»*” (Ioan, 21, 7). Ioan a fost de față la Pogorârea Sfântului Duh. Tot el predică și vindecă oameni împreună cu Petru. De asemenea, a participat la Sinodul Apostolic de la Ierusalim, din 49/50 d. Hr., primind de la Sfântul Apostol Pavel numele de „*stâlp al Bisericii*”.

În jurul anului 69 d. Hr., Ioan părăsește cetatea Ierusalimului și se stabilește la Efes, în Asia Mică. Împăratul Domițian (81-96 d. Hr.), fiul lui Vespasian, îl exilează în insula Patmos, unde marele apstol va scrie *Apocalipsa*.

Sub împăratul Nerva Marcu Coceius (96-98 d. Hr.), Ioan se întoarce la Efes, de unde cu mare autoritate și iubire conduce Bisericele din Asia Mică. Moare la adânci bătrâneți, ca martir în timpul persecuției ordonate de împăratul Traian (98-117 d. Hr.), deși există și păreri ca Ioan, apostolul iubirii, a murit de bătrânețe.

Evangelia lui Ioan a fost scrisă în cetatea Efesului, către sfârșitul sec. I d. Hr., între anii 96-98 d. Hr., fiind destinată creștinilor din Asia Mică pe care apostolul voia să-i întărească în credința cea nouă și luminată a Mântuitorului și să-i ferească de ereziile periculoase care deja apăruseră (dochetismul).

La scurt timp după scrierea Evangheliei, a scris trei epistole de o frumusețe dumnezeiască. Ioan a fost numit deopotrivă Apostol și Evanghelist, dar și „Teologul”, pentru că el a descoperit cele mai înalte taine despre Hristos, propovăduindu-L și numindu-L Cuvântul preexistent, Logosul întrupat. De fapt, întreaga sa operă, cuprinzând Evanghelia, cele trei epistole și Apocalipsa sunt pline de iubire și de o adevărată teologie. De la Sfântul Ioan până în zilele noastre, nimeni nu a mai fost capabil să confere o definiție mai frumoasă a divinității și a celui mai nobil sentiment uman – iubirea: „*Cel ce nu iubeste, nu L-a cunoscut pe Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu este iubire*”. (I In. 4, 8).

Vasilica Onofrei

Din tâlcuirea Evangheliei - Sfântul Vasile cel Mare -

(continuare din pagina 1)

În dosul tuturor acestor ispite atât de încântătoare stă prigonitorul obștesc al neamului omenesc și așteaptă ca, ademeniți cândva de cele văzute, să ne abatem ca, ademeniți cândva de cele văzute, să ne abatem din calea dreaptă și să cădem în cursa lui.

Este deci de neapărată trebuință, fraților, și folositor nouă tuturor să ne pregătim ca drumeții și alergătorii: să ne ușurăm, prin orice mijloc, sufletele pentru drum; să ne grăbim spre sfârșitul căii noastre, fără se ne uităm înapoi.

Nu vi se pare oare că viața prezentă este un drum continuu, o călătorie marcată de vârste ca de niște stații ? Își are începutul, pentru fiecare om, cu durerile de naștere ale mamei, iar sfârșitul îl arată sălașurile din morminte. La ele ne duce pe toți călătoria aceasta; pe unii mai devreme, pe alții mai târziu; unii călătoresc străbătând toate răstimpurile vieții, iar alții nu poposesc nici în primele stații ale vieții lor. Drumurile care duc de la un oraș la altul pot fi evitate; iar cel care nu vrea, nici nu merge pe ele; calea vieții însă, ne ține cu forța și, chiar dacă am vrea să amânăm călătoria, ne trage spre punctul de oprire pe care Stăpânul ni l-a rânduit. Nu-i cu putință, iubiților, ca cel care a intrat pe poarta care duce la această viață și care a pășit pe această cale, să nu meargă și până la sfârșitul ei.

Nu știm când va voi Stăpânul să ne ia de pe această cale, când va deschide fiecărui drumeț porțile intrării în cealaltă viață. De aceea, se cade să fim pregătiți în fiecare zi pentru plecarea noastră din această viață, așteptând cu ochii ațintiți semnul Stăpânului. „*Să fie, spune Domnul, mijloacele voastre încinse și făcliile aprinse, iar voi, asemenea oamenilor care așteaptă pe Domnul când se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătând, îndată să-I deschidă*” (Luca 12, 35-36).

Dar care sunt cu adevărat bunurile noastre ? - Sufletul – prin care viețuim, care nu are trebuință de nimic din cele ce împovărează, pentru dat de Creatorul său ca vehicul sufletului în această viață.

Acesta este omul: spirit unit cu trup, folositor și potrivit. Acesta este plăsmuit în pântecul mamei de preaînțeleptul Meșter al universului; aceasta în vremea durerilor nașterii este scos la lumină din cămările cele întunecoase; aceasta a fost rânduit să stăpânească cele de pe pământ; pentru acesta întreaga fire este o școală a virtuții; acestuia îi este dată legea de a imita pe Creator, atât cât îi este în

putință, și de a schița pe pământ rânduiala cea bună din cer; acesta, când este chemat, pleacă de aici; acesta se înfățișează înaintea scaunului de judecată a lui Dumnezeu, Care l-a trimis pe acest pământ; acesta este judecat; acesta primește răsplata tuturor faptelor pe care le-a săvârșit în viață.

Proprietate a noastră ajung și virtuțile, când sunt cu grijă unite cu firea omenească. Ostenindu-ne pentru săvârșirea virtuților nici aici pe pământ nu vor să ne părăsească, dacă nu le alungăm cu forța, de buna noastră voie, și dacă nu punem în locul lor păcatele; pe lumea cealaltă virtuțile merg înaintea celor ce s-au străduit să le săvârșească; așază pe cel care le are alături de îngeri și-l luminează veșnic în ochii Creatorului. Dar bogăția, puterea, luxul și desfătarea și toată mulțimea celor la fel cu acestea, care crește în jurul nostru din nebunia noastră, în fiecare zi, nici nu intră o dată cu noi în viață și nici nu pleacă o dată cu noi, ci pentru fiecare om se adevărește și rămân cuvintele spuse odinioară de un drept: „*Gol am ieșit din pântecele maicii mele și gol mă voi întoarce*” (Iov 1, 21).

Omul care știe să-și dea cele mai bune sfaturi, se va îngriji mai ales de suflet și va căuta prin orice mijloc să și-l păstreze curat și nepătat. Iar dacă s-ar întâmpla ca trupul să se topească de foame sau să lupte cu frigul și cu arșița sau să sufere din pricina bolilor sau să îndure vreo siluire din partea cuiva, puțin îi va păsa, că la fiecare din neazuri va rosti cuvintele lui Pavel: „*Chiar dacă omul nostru cel din afară se strică, totuși cel dinăuntru se înnoiește în fiecare zi*” (II Cor. 4, 16). Nici chiar de ar vedea că viața îi este în primejdie nu se va teme, ci cu încredere va spune: „*Știm că dacă se va strica locuința noastră pământescă, nefăcută de mână omenească, veșnică în ceruri*” (II Cor. 5, 1). Iar dacă vrei să-ți cruți și trupul, ca pe un bun necesar sufletului și ca pe un bun ce ajută sufletul să trăiască pe pământ, atunci se cuvine să te îngrijești puțin de trebuințele lui; atât numai cât să-l menții și să-l păstrezi sănătos printr-o purtare de grijă măsurată, ca să slujească sufletului, și să nu-i îngădui să zburde de pe urma preabunului trai.

Să fugim, dar, cât putem de repede, ca să nu ne înăbușim de bună voie. Dacă ai fost momit de multă vreme și ai îngrămădit peste tine pe nedrept colbul bogăției, și ți-ai înlănțuit mintea cu grijile bogăției sai ai lipit de bogăție întinăciunea cea greu de dezlipit a păcatului, sau te-ai umplut cu alte păcate, tu, cât mai este vreme, îniande de a te pierde desăvârșit și înainte de a scufunda corabia, aruncă cea mai mare parte din poveri, azvârle mărfurile pe care nu trebuia să le aduni și imită pe corăbieri. Aceia, chiar dacă ar duce în corabia lor mărfuri de

mare trebuință, dar dacă furtuna mării s-ar ridica clocotind în jurul lor și ar amenința să acopere corabia îngreuiată de încărcătură, se vor descotorosi cât vor putea mai repede de tot ce împovărează corabia, vor arunca fără milă mărfurile în mare, ca să țină corabia deasupra valurilor și să-și scape de primejdie, dacă e cu putință, numai sufletele și trupurile lor. Mai mult decât aceia, se cuvine ca noi să luăm aceste hotărâri și să facem la fel. Aceia pierd îndată mărfurile pe care le-au aruncat și le stă în față sărăcia; noi însă cu cât vom arunca mai multă încărcătură rea, cu atât vom aduna pentru sufletele noastre mai multă și mai bună bogăție.

(Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări*, Editura Institutului biblic și de misiune al bisericii ortodoxe române, București, 2004).

Cu respect vă aducem la cunoștință faptul că, datorită numărului mare al cititorilor bibliotecii parohiale, a varietății preferințelor și solicitărilor acestora, dorim să îmbogățim numărul publicațiilor noastre cu altele noi. În acest scop, apelăm la bunăvoința dv. și generozitatea creștină, așteptând **DONAȚII ÎN CĂRȚI** sau **SPRIJIN FINANCIAR** pentru a reuși să ne bucurăm și pentru această împlinire.

Vă mulțumim pentru înțelegere și receptivitate, având totodată convingerea că nimic din ceea ce facem pentru Dumnezeu nu rămâne fără răspuns !

Detalii și informații puteți obține apelând Oficiul parohial sau Secretarul de redacție, care va stă la dispoziție și în fiecare duminică, după Sfânta Liturghie.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu – tel. 0742 044 844
Secretar redacție: Vasilica Onofrei – tel. 0741 706 602

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.